

Република Србија
УПРАВНИ СУД
8 У 1165/13
09.04.2013. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Душанке Марјановић, председника већа, Зорице Китановић и Руже Урошевић, чланова већа, са судским саветником Ксенијом Ивановић, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о. из Б., Улица ..., кога заступа А.А., адвокат из Б., Улица ..., изјављеној против тужене Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије, ради поништаја решења број ... од ... године, у правној ствари злоупотребе доминантног положаја на тржишту, у нејавној седници већа одржаној дана 09.04.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба се **УВАЖАВА И ПОНИШТАВА** решење Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије, број ... од ... године.

II **ОБАВЕЗУЈЕ** се тужени орган да тужиоцу П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о. из Б., надокнади трошкове управног спора у износу од ... динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Оспореним решењем, ставом првим диспозитива, одређује се мера заштите конкуренције П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о., са регистрованим седиштем у Б., ..., у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини од ...% од укупног годишњег прихода оствареног у 2008. години, што износи ... динара и П.з.п.и.к.и.у. Т. д.о.о. са регистрованим седиштем у Б., ..., у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини од ... % од укупног годишњег

прихода оствареног у 2008. години, што износи ... динара, због тога што су злоупотребили доминантан положај на релевантном тржишту прекограничног брзог трансфера новца између физичких лица, без отварања рачуна, на територији Републике Србије, уговарањем ограничења у уговорима о сарадњи закљученим са 24 пословне банке, са могућношћу аутоматског продужења, који чине мрежу уговора о подзаступству, и то: одредаба о обавезама у погледу *“лојалности”*, односно *“ексклузивности”*, како за време трајања, тако и након истека или у случају раскида уговора које су закључила оба предузећа и одредаба којима се утврђује обавеза плаћања одређеног новчаног износа на име казnenих пенала у случају кршења *“обавезе у погледу лојалности”* у току трајања, након истека или у случају раскида уговора, у уговорима које је закључило П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о., за коју радњу је правноснажним решењем Комисије за заштиту конкуренције број ..., веза .. од ... године утврђено да је довела до спречавања и ограничења конкуренције, односно ограничења тржишта и техничког развоја на штету потрошача. Ставом другим диспозитива оспореног решења, налаже се П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о., да изврши меру заштите конкуренције из става првог диспозитива, уплатом новчаног износа у висини од ... динара у корист буџета Републике Србије, на рачун ближе означен у ставу другом диспозитива оспореног решења. Ставом трећим диспозитива, налаже се П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о., да изврши меру заштите конкуренције из става првог диспозитива, уплатом новчаног износа у висини од ... динара, у корист буџета Републике Србије, на рачун ближе означен у ставу трећем диспозитива оспореног решења. Ставом четвртим диспозитива оспореног решења, утврђује се рок од три месеца од дана пријема овог решења за извршење налога из става другог, односно става трећег диспозитива, под претњом принудног извршења. Ставом петим диспозитива налаже се П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о. са регистрованим седиштем у Б., ... и П.з.п.к.и.у. Т. д.о.о. са регистрованим седиштем у Б., ..., да одмах по извршењу налога из става другог и трећег диспозитива, Комисији за заштиту конкуренције доставе доказ о извршеној уплати и ставом шестим диспозитива, ово решење се објављује у “Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страни Комисије за заштиту конкуренције.

Тужбом поднетом Управном суду дана 24.01.2013. године, тужилац П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о., оспорава законитост решења туженог органа због повреде правила поступка, погрешне примене материјалног права или непримењивања материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и извођења неправилних закључака на основу тако утврђених чињеница. Наводи да је имајући у виду одредбе Закона о заштити конкуренције, који је важио у време доношења решења којим је утврђена повреда

конкуренције, повређено уставно начело забране ретроактивне примене права од стране тужене комисије тако што је на поступак који је започет и окончан за време важења ранијег Закона о заштити конкуренције, супротно одредбама члана 74. важећег Закона о заштити конкуренције и Устава применила одредбе важећег закона. Наиме, ранији закон изричито предвиђа прекршајну одговорност учесника на тржишту за које Комисија утврди да су извршили повреду конкуренције. Решењем број 100 Пр број: 376916/10 од 31.05.2010. године Прекршајни суд у Београду је одбацио захтев за покретање прекршајног поступка и утврђивање прекршајне одговорности у односу на тужиоца и одговорно лице, а Комисија је супротно важећем закону, против тужиоца покренула посебан поступак и утврдила меру заштите конкуренције. Посебно подвлачи да је по раније важећем Закону о заштити конкуренције, надлежни орган за прекршаје изрицао новчану казну, а по новом сада важећем Закону о заштити конкуренције ("Службени гласник РС" бр.51/09), Комисија за заштиту конкуренције изриче мере заштите конкуренција, а не новчане казне и то без утврђивања прекршајне одговорности. Комисија је покушала да противзаконито прошири своју надлежност и испуни „правну празнину“ на произвољан начин, те на тај начин се озбиљно угрожава правна сигурност и уставно загарантована начела законитости и јединствености правног поретка Републике Србије, јер се у истој управној ствари тренутно воде два паралелна засебна поступка – пред Комисијом и пред Врховним касационим судом. Такође, истиче да је тачно да Комисија има право да доноси смернице за спровођење Закона о заштити конкуренције, али смернице треба да представљају општи акт којим се разрађује одређено законско питање те се смернице обично усвајају како би се одређена правна празнина детаљно уредила или разрадила, а у складу са општим актом – законом или другим прописом. У конкретном случају начин на који комисија извршава одредбе Закона о заштити конкуренције које се тичу изрицања управно-казнених мера, не може бити утврђен „интерним смерницама“, већ упутством које мора бити објављено у "Службеном гласнику Републике Србије". На основу наведеног, тужилац предлаже да суд уважи тужбу и поништи оспорено решење, као и да обавезе тужени орган да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 36.000,00 динара, као и таксу на тужбу и пресуду.

Тужена је у одговору на тужбу оспорила наводе П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о. из Б., као неосноване. На наводе којима се указује да решење није донето у законом прописаном року, указује да прекорачење законом прописаних рокова не значи повреду права странке против које је вођен поступак, нити повреду права и слобода зајемчених

Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода. Даље, указује да су нетачни наводи да се није изјаснила о разлозима због којих нису прихваћени неки од тужиоцевих предлога, као што сматра неоснованим и наводе да је тужиоцу ускраћена могућност активног учешћа у поступку. Указује да оспорено решење садржи образложење које је у складу са законом, те да су супротни наводи тужбе неосновани. Сматра да је доказни поступак правилно и потпуно спроведен и указује да су супротно наводима тужбе, налози садржани у ставу другом диспозитива оспореног решења могући, допуштени и засновани на закону. Са разлога изнетих у образложењу оспореног решења и у датом одговору на тужбу, предлаже да суд тужбу одбије, као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене јавне расправе, сагласно одредби члан 33. став 2. Закона о управним споровима, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужби, у складу са одредбом члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Оспореним решењем од ... године тужиоцу Е.Т. и П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о. из Б., одређена је мера заштите конкуренције у облику означеном у диспозитиву, јер су наведена предузећа злоупотребила доминантан положај на релевантном тржишту прекограничног брзог трансфера новца између физичких лица, без отварања рачуна, на територији Републике Србије, уговарањем ограничења у уговорима о сарадњи закљученим са 24 пословне банке, са могућношћу аутоматског продужења, који чине мрежу уговора о подзаступству, и то: одредаба о обавезама у погледу „лојалности“, односно „ексклузивности“, како за време трајања, тако и након истека или у случају раскида уговора, које су закључила оба предузећа и одредаба којима се утврђује обавеза плаћања одређеног новчаног износа на име казних пенала у случају кршења „обавезе у погледу лојалности“ у току трајања, након истека или у случају раскида уговора, у уговорима које је закључио Е.Т., чиме су спречили и ограничили конкуренцију, односно ограничили тржиште и технички развој на штету потрошача .

У образложењу оспореног решења је наведено да је комисија ... године поднела захтев за покретање прекршајног поступка против тужиоца и П.з.т.и.у. Е.Т. д.о.о.

из Б. и одговорних лица, који је одбачен решењем Прекршајног суда у Београду број 100 Пр број 376916/10 од 31.05.2010. године, па је Савет Комисије заузео правни став полазећи од циља закона и поверених овлашћења, да је нужно покретање поступка за изрицање управне мере из члана 68. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр.51/09), те у односу на тужиоца одредио меру у новчаном износу у висини од ... % од укупног годишњег прихода оствареног у 2008. години, што износи ... динара, и о томе му доставила обавештење уз налог за изјашњење. У свом изјашњењу тужилац је између осталог указао да је новим Законом о заштити конкуренције, у члану 74. изричито прописано да се на поступке који су започети до дана почетка примене овог закона примењују прописи по којима су започети, а како је у конкретном случају ретроактивно примењен закона, то је Комисија повредила начело забране ретроактивности.

Имајући у виду наведено чињенично и правно стање, Управни суд налази да је погрешна оцена туженог органа да је правилно Комисија по службеној дужности, покренула поступак у циљу самосталног одређивања мере заштите. Ово с тога што је повреда конкуренције настала ... године, поступак започет ... године доношењем закључка Комисије број ..., а управни поступак окончан доношењем решења број ... дана ... године, односно утврђивањем постојања повреде конкуренције у складу са надлежношћу Комисије прописаном Законом о заштити конкуренције из 2005. године („Службени гласник РС“ број 79/05). Нови Закон о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ број 51/09), је у примени од 01.11.2009. године и не предвиђа ретроактивно дејство ни једне одребе, с обзиром да у прелазним завршним одредбама у члану 74., прописује да се на поступке који су започети до дана почетка примене овог закона примењују прописи по којима су започети. Како је поступак у вези пореде конкуренције започет у време важења старог Закона о заштити конкуренције, то је према члану 74. Закона у овом случају могућа примена само одредби старог Закона о заштити конкуренције. У прилогу овоме говори и одредба члана 197. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ број 98/06), који у ставу првом прописује да закони и сви други општи акти не могу имати повратно дејство, ако то налаже општи интерес утврђен при доношењу закона. Како је одредбом члана 72. Закона о заштити конкуренције, било прописано да против учесника на тржишту који је учинио радњу спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције Комисија подноси захтев за покретање прекршајног поступка код надлежног органа за прекршћаје, што је Комисија за заштиту конкуренције и урадила, то се мера заштите конкуренције прописана чланом 68. важећег Закона о заштити конкуренције, и према налажењу овог суда, а

сагласно сентенци Врховног касационог суда, израженој у пресуди Узп 477/11 од 13.07.2012.године, да се мера заштите конкуренције, прописана чланом 68. Закона о заштити конкуренције (“Службени гласник РС”, бр.51/09), може изрећи само за повреде конкуренције које су извршене у време када је тај закон био у примени, односно од 01.11.2009. године, а не и за раније извршене повреде конкуренције.

Са изнетих разлога, Управни суд је, налазећи да је оспореним решењем погрешно примењено материјално право, јер је на правну ситуацију насталу за време важења ранијег Закона о заштити конкуренције, примењен нови Закон о заштити конкуренције, који не прописује ретроактивну примену, то је овај суд донео одлуку као у ставу првом диспозитива пресуде, применом одредбе члана 40. став 2., у вези са чланом 42. став 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр.111/09), без враћања предмета на поновно одлучивање, јер нови акт није потребан.

Одлука о трошковима поступка, у ставу другом диспозитива пресуде, донета је на основу одредаба чл. 66. и 67. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС” бр.111/09), и одредаба чл. 150, 151, 154. и 163. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11), а које се одредбе сходно примењују на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС” бр.111/09), па су тужиоцу признати трошкови за састав тужбе од стране адвоката у износу од 16.500,00 динара, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Службени гласник РС” бр.129/07, 53/10 и 15/12), и трошкови на име таксе за тужбу у износу од 390,00 динара и таксе за пресуду у износу од 1.900,00 динара.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

дана 09.04.2013. године, 8 У 1165/13

Записничар
Ксенија Ивановић,с.р.

Председник већа- судија
Душанка Марјановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић